

Valga maakonnas, Otepää vallas, Mäekülas, Mäepiksa kinnistul (registriosa nr 2055640, katastritunnus 72401:002:1390, edaspidi Mäepiksa kinnistu) eraldiste 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 14, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36 ja 37 sanitaarraiate keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise.

1. OTSUSTUS

Lähtudes Askersund Trading Osaühing volitatud esindaja Uuno Tuulingu poolt 22.02.2025 ja 20.03.2025 esitatud metsateatistest, võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22 ja lõige 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 8¹, metsaseaduse § 41 lõige 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8 ning keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“ **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1. Jätta algatamata Mäepiksa kinnistu eraldistel 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 14, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36 ja 37 sanitaarraiate keskkonnamõju hindamine (KMH).

1.2 Eraldistel 1, 2, 3, 4 ja 14 sanitaarraiate registreerimisel arvestada järgmise keskkonnameetmega:

1.2.1 Väike-konnakotka pesitsusaegset häirimist on võimalik vältida, kui raietööd eraldistel 1, 2, 3, 4 ja 14 väike-konnakotka elupaiga piires teostatakse väljaspool pesitsusperioodi, milleks on 15. märts - 31.august.

1.2.2. Kavandatud sanitaarraietel eraldistel 33, 34, 36 ja 37 ei ole Keeni ojale olulist mõju, kui veekaitsevööndis (mis on põhikaardile kantud veekogu piirist 10 meetrit) alusmetsa ja põõsarinnet ei eemaldata, veekogusse ja veekaitsevööndisse raidmeid ei jäeta, veekogust läbi ei sõideta, roopaid ei tekitata ning mootorsõidukitega kaldaid ei kahjustata.

1.2.3. Elustiku mitmekesisus eraldistel 1, 2, 3 ja 14 sanitaarraiega lubatud aladel säilib, kui raie tegemisel jäetakse raielangile hektari kohta alles vähemalt 20 tihumeetrit puid, mida ei koristata ja mis jäävad metsa alatiseks. Alles jäetavad puud valitakse eri puuliikide esimese rinde suurima diameetriga puude hulgast, eelistades kõvalehtpuid, mände ja haabasid, samuti eritunnustega, nagu põlemisjälgede, õõnsuste, tuuleluudade või suurte okstega puid.

1.3. Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

Keskkonnamõju eelhindamise otsus avalikustatakse 14 päeva jooksul otsuse tegemisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED

2.1. Askersund Trading Osaühing volitatud esindaja Uno Tuuling esitas 22.02.2025 Keskkonnaametile metsateatiseid nr 50001111733, 50001111734, 50001111735, 50001111704, 50001111705, 50001111706, 50001111707, 50001111708, 50001111714, 50001111715, 50001111716, 50001111732, 50001111717, 50001111718, 50001111710, 50001111709, 50001111731, 50001111713, 50001111730, 50001111711, 50001111712, 50001111729, 50001111728, 50001111727, 50001111726, 50001111725, 50001111724, 50001111722, 50001111723, 50001111719, 50001111720, 50001111721 vastavalt Mäepiksa kinnistu eraldistele 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 14, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36 ja 37 sanitaarraiate tegemiseks. Raied on kavandatud kokku 13,54 ha suurusel alal, kavandatud raiemaht kokku 845 tm. Eesti looduse infosüsteemi EELIS (edaspidi EELIS) andmetel asub kavandatav raieala Otepää looduslal ja Otepää linnualal ning Otepää looduspargi Otepää piiranguvööndis.

2.2. Keskkonnaamet annab KMH eelhinnangu selle kohta, kas kavandatav tegevus on olulise keskkonnamõjuga või mitte ning otsustab KMH algatamise või algatamata jätmise üle (KeHJS § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22, § 6¹ lõige 3, § 7 punkt 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 4, metsaseaduse § 41 lõige 8¹ ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8). KMH vajalikkuse üle otsustamisel lähtutakse KMH eelhinnangust ja asjaomase asutuse seisukohast (KeHJS § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 2³). Eelhinnang lisatakse KMH algatamise või algatamata jätmise otsusele (KeHJSi § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 4). Keskkonnaamet lähtus otsuse tegemisel KeHJS § 11 lõikes 2 sätestatud tähtsusest.

3. EELHINNANG

Keskkonnaamet annab KMH eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJS § 6¹ lõige 3). Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6¹ lg 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded”.

3.1. Kavandatav tegevus

3.1.1. Tegevuse iseloom ja maht

Sanitaarraied on kavandatud 13,54 ha suurusel alal, kavandatud raiemaht 845 tm.

Sanitaarraie eesmärgiks on metsa sanitaarse seisundi parandamine ja surevate või surnud puude puidu kasutamise võimaldamine, kui see ei ohusta elustiku mitmekesisust. Sanitaarraie korral raiutakse surnud ja kahjustatud puud. Sanitaarraiega raiutakse ainult keskkonnaministri määruse „Metsa majandamise eeskirja“ §-7 loetletud puid.

3.1.2. Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega.

Mäepiksa kinnistu asub Valga maakonnas, Otepää vallas. Kavandatud raied jäävad alale, kus kehtib 01.10.2013 kehtestatud Otepää valla üldplaneering¹, millega alale raiepiiranguid ei ole sätestatud.

3.1.3. Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine

Kavandatava tegevuse eesmärk on võimaldada taastuvate loodusressursside (puit) kasutust. Kavandatud sanitaarraie käigus taastumatuid loodusressursse kasutusse ei võeta. Metsatööl metsakaitse (veerežiim, ökosüsteem, pinnas) tagamine on reguleeritud metsa majandamise eeskirja² §-s 19 sätestatuga.

3.1.4. Tegevuse energiakasutus

Energiakasutus raietööl on masinate kütuse tarbimine.

3.1.5. Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Nõuetele vastava tehnika kasutamisel ei kaasne raietööl saasteainete heidet pinnasesse, vette või välisõhku. Valguse, kiirguse ja lõhnareostust tegevusega teadaolevalt ei kaasne, samuti ei põhjusta tööde läbiviimine norme ületavat vibratsiooni või müra.

3.1.6. Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Raieöödega ei kaasne jäätmete teket. Metsamajandusjääke ehk raidmeid ei käsitleta jäätmetena.

3.1.7. Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus

Raieöödel on keskkonnamõju põhjustavate avariide esinemine ebatõenäoline, raieööid teostatakse tehnilistele nõuetele vastavate masinatega.

3.1.8. Tegevuse seisukoht asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide ohust, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide ohust teaduslike andmete alusel

Raieöödega ei kaasne suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

3.2. Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond

¹ Üldplaneeringu dokumendid on leitavad aadressil <https://www.otepaa.ee/otepaa-uldplaneering>

² Keskkonnaministri 27.12.2006 määrus nr 88 „Metsa majandamise eeskiri”.

3.2.1. Olemasolevad ja planeeritavad maakasutused ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Mäepiksa kinnistu sihtotstarve on 100% maatulundusmaa, maaüksus asub hajaasustuspierirkonnas. Kavandatud raietega ei piirne teisi registreeritud raieid, samuti ei ole raieid registreeritud kavandatud raie 30-meetrise ulatusega mõjualas.

Raiega maakasutust ei muudeta, metsamaa kõlvik säilib ja ala jääb jätkuvalt kasutusse metsamaana.

3.2.2. Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime

Raialal ei esine taastumatuid loodusvarasid. Mäepiksa kinnistu eraldisel 1 asub üksikpuudega lage ala naadi kasvukohatüübis, eraldisel 2 asub üksikpuudega lage ala jänesekapsa kasvukohatüübis, eraldisel 3 asub üksikpuudega lage ala naadi kasvukohatüübis, eraldisel 4 kasvab raieküps halli lepa enamusega puistu naadi kasvukohatüübis, eraldisel 5 kasvab keskealine hall-lepik naadi kasvukohatüübis, eraldisel 6 kasvab valmiv hall-lepik naadi kasvukohatüübis, eraldisel 7 asub lage ala üksikpuudega jänesekapsa-kõdusoo kasvukohatüübis, eraldisel 9 kasvab haava noorendik jänesekapsa-mustika kasvukohatüübis, eraldisel 11 kasvab keskealine kase enamusega puistu jänesekapsa-kõdusoo kasvukohatüübis, eraldisel 12 kasvab keskealine kase enamusega puistu jänesekapsa kasvukohatüübis, eraldisel 13 kasvab valmiv halli lepa enamusega puistu naadi kasvukohatüübis, eraldisel 14 kasvab raieküps halli lepa enamusega puistu naadi kasvukohatüübis, eraldisel 17 kasvab keskealine kaasik jänesekapsa-kõdusoo kasvukohatüübis, eraldisel 19 kasvab raieküps haavik naadi kasvukohatüübis, eraldisel 20 kasvab keskealine kase enamusega puistu naadi kasvukohatüübis, eraldisel 21 kasvab keskealine saare enamusega puistu jänesekapsa kasvukohatüübis, eraldisel 23 kasvab valmiv kase enamusega puistu jänesekapsa kasvukohatüübis, eraldisel 25 kasvab raieküps kuuse enamusega puistu mustika-kõdusoo kasvukohatüübis, eraldisel 26 kasvab keskealine kase enamusega puistu angervaksa kasvukohatüübis, eraldisel 28 kasvab raieküps kase enamusega puistu jänesekapsa-kõdusoo kasvukohatüübis, eraldisel 29 kasvab valmiv remmelga enamusega puistu naadi kasvukohatüübis, eraldisel 30 kasvab raieküps kase enamusega puistu naadi kasvukohatüübis, eraldisel 31 kasvab valmiv kase enamusega puistu jänesekapsa-kõdusoo kasvukohatüübis, eraldisel 32 kasvab raieküps halli lepa enamusega puistu jänesekapsa kasvukohatüübis, eraldisel 33 kasvab keskealine kase enamusega puistu jänesekapsa kasvukohatüübis, eraldisel 34 kasvab keskealine kase enamusega puistu jänesekapsa kasvukohatüübis, eraldisel 35 kasvab valmiv halli lepa enamusega puistu jänesekapsa kasvukohatüübis, eraldisel 36 kasvab valmiv kase enamusega puistu jänesekapsa kasvukohatüübis ja eraldisel 37 kasvab raieküps halli lepa enamusega puistu jänesekapsa kasvukohatüübis.

3.2.3. Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Kavandatud raietest otseselt mõjutatud piirkond on ala, kus sanitaarraied läbi viiakse. Sanitaarraiate lankidega piirnevatel aladel võib esineda ajutisi häiringuid, mis ei mõjuta

keskkonna vastupanuvõimet. Raieid kavandatakse metsamaastikus, alal ei ole erilist tähelepanu vajavaid pinnavorme.

EELIS-e andmetel kattuvad kavandatud raiealad eraldistel 1, 2, 3, 4 (0,92 ha ulatuses) ja 14 (0,42 ha ulatuses) I kategooria kaitsealuse linnuliigi väike-konnakotka elupaigaga. Raieala eraldistel 5, 6 ja 32 piirneb väike-konnakotka elupaigaga.

Lisaks kattuvad eraldistel 33, 34, 36 ja 37 kavandatud sanitaarraiete alad osaliselt, vastavalt 0,06 ha, 0,05 ha, 0,04 ha, 0,12 ha ulatuses Keeni oja veekaitsevööndiga. Raiealad eraldistel 33, 34, 35, 36 ja 37 asuvad osaliselt ka Keeni oja kalda piiranguvööndis.

Raiealad eraldistel 4, 5, 6, 9, 13, 21 ja 26 piirnevad loodusdirektiivi niiduelupaigatüübiga niiskuslembesed kõrgrohustud (6430).

Kavandatud raieala jääb Otepää looduspargi piiranguvööndisse. Otepää looduspargi kaitseeesmärgid on loetletud Otepää looduspargi kaitse-eeskirjas.³ Tingimused metsa majandamisele piiranguvööndis on sätestatud kaitse-eeskirja §-s 14.

Otepää looduspark hõlmab täielikult Natura 2000 võrgustikku kuuluvat Otepää linnu- ja loodusala.

Kultuuriväärtusi raiealal ei leidu.

Kavandatava tegevuse maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada.

3.2.4. Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond

Tervisemõjud saavad tekkida lähtuvalt mõjuallikast järgmistes valdkondades: müra, vibratsiooni ja välisõhu saastega kaasnevad tervisemõjud, joogivee kvaliteet ja kättesaadavus. Metsakasutusõiguse kitsendused, mis on seatud avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja piiramata või tähistamata erametsa kasutamiseks, on sätestatud metsaseaduse §-s 35. Kavandatud raietöödega selliseid mõjusid ei kaasne.

3.3. Hinnang keskkonnamõju olulisusele (mõju suurus, ulatus ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus, mõju avaldumise tõenäosus ja aeg, mõju tugevus, laad, kestus, sagedus, pöördumus ja piiriülesus)

Alljärgnevalt on toodud kavandatavate sanitaarraiete keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

Kavandatud raie mõju keskkonnaelementidele:

Vesi- raiealad eraldistel 33, 34, 36 ja 37 jäävad osaliselt Keeni oja veekaitsevööndisse (põhikaardile kantud veekogu piirist 10 meetrit) ja kalda piiranguvööndisse. Kui raiete tegemisel Keeni oja veekaitsevööndis alusmetsa ja põõsarinnet ei eemaldata, raidmeid ei jäeta veekogusse ja veekaitsevööndisse, veekogust läbi ei sõideta, roopaid ei tekitata ning mootorsõidukitega kaldaid ei kahjustata, siis kavandatavatel raietel ei ole Keeni oja seisundile olulist negatiivset mõju. Eraldise 35 raieala jääb osaliselt Keeni oja kalda piiranguvööndisse,

³ Vabariigi Valitsuse 01.12.2016 määrus nr 135.

raieala ei ulatu veekaitsevööndisse ja sellel alal puistu säilib, seega ei ole raiel mõju veekogule. Kavandatud raie mõju veerežiimile ei ole oluline.

Välisõhk ja kliima- kavandatavatel raietel ei ole olulist mõju välisõhule ja kliimale, üksik raie eraldi ei takista kliimaeesmärkide saavutamist.

Maastik ja looduslik mitmekesisus- Raie on kavandatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele, raie ei mõjuta maastikuilmet ega looduslikku mitmekesisust.

Elanikkonnale, inimese tervisele, heaolule ja varale, kultuuripärandile ja kaitstavatele loodusobjektidele ning nende omavahelistele seostele- Raiealal ei ole neid elemente ja kavandatud raie neid ei mõjuta. Raied on kavandatud kokku 13,54 ha suurusel alal, raietööde tegemisel ei suurene ümbruskonna liikluskoormus. Raietööde mõju on lokaalne, elanikkonda ei mõjuta.

Raiete teostamisel avalduvad võimalikud mõjud eelkõige tööde tegemise ajal. Kavandatud raie on ühekordne lühiajalise mõjuga tegevus, kestusega umbes üks kuu. Kavandatava tegevusega ei kaasne piiriülest mõju.

3.3.1. Mõju Natura 2000 võrgustiku alale

3.3.1.1 Natura 2000 ala kaitse-eesmärgid ja nende kirjeldused

Raied on kavandatud Otepää loodus- ja linnualal. Alade kaitse-eesmärgid on loetletud Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 korraldus nr 615 „Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri“.

Eelhinnangu tulemusel selgub, kas tegevusega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile. Käesoleval juhul ei ole tegevus otseselt vajalik Otepää looduspargi ega Otepää linnu- ja loodusala kaitse-eesmärkide saavutamiseks.

Loodusdirektiivi artikkel 6 lõige 1 kohustab liikmesriike kehtestama erikaitsealade suhtes meetmed, mis vastavad aladel esinevate metsaelupaikade ökoloogilistele vajadustele. Sama direktiivi artikkel 6 lõige 2 kohustab vältima elupaikade halvenemist ja oluliste liikide häirimist. Euroopa Komisjoni Natura 2000 alade kaitsekorralduse juhendi järgi tuleb elupaikade halvenemisenähtude olukorda, kui väheneb elupaigatüübi pindala sellel alal või kui halvenevad elupaiga kaitsestaatus pikaajaliseks säilimiseks vajalikud funktsioonid ja struktuur võrreldes nende esialgse (Natura võrgustiku liitumise hetke) või taastatud seisundiga. LKS § 69 kohaselt korraldatakse Natura 2000 alade kaitset siseriiklike kaitstavate loodusobjektide kaudu, ehk eespoolviidatud erinõuded tuleb tagada, rakendades nende alade kaitsekorda. Seal hulgas tuleb neid arvesse võtta metsateatiste menetlemisel.

Metsaelupaikade seisund ei ole loodusdirektiivi rakendamise aruande järgi valdavas osas soodne. See viitab sellele, et metsaelupaikade pindala ja või seisund on võrreldes esialgse seisundiga vähenenud. Seega vältimaks elupaikade seisundi jätkuvat halvenemist, tuleb tagada, et ühegi hetkel teadaoleva elupaiga pindala ja seisund selleks moodustatud erikaitsealadel ei väheneks.

3.3.1.2. Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine Natura 2000 alale

Kavandatavate sanitaarraiete käigus raietakse puistust kahjustatud ja hukkunud puid või lamapuitu, puistu esimene rinne säilib, ei toimu piiranguvööndi metsade vanuselise struktuuri nihkumist nooremate metsade suunas. Puistu säilib, metsamaastik ei killustu ning maastikuilme ei muutu, seega ei ole kavandatavatel raietel olulist mõju Otepää loodus- ja linnuala kaitse-eesmärkidele.

EELIS-e andmetel piirnevad ning osaliselt ka kattuvad sanitaarraie alad eraldistel 4, 5, 6, 9, 13, 21 ja 26 Otepää loodusala ja Otepää looduspargi kaitse-eesmärgiks olevate loodusdirektiivi niidu elupaigatüübiga niiskuslembesed kõrgrohusud (6430).

Eraldiste 4, 5, 6, 9, 13, 21 ja 26 raialadega piirnevatele ja kattuvatele niiduelupaigatüüpidele on negatiivseks mõjuteguriks võsastumine või/ja metsastumine. Kavandatavate raiete teostamine ei mõjuta ebasoodsalt Otepää loodusala kaitse-eesmärgiks olevat loodusdirektiivi niiduelupaigatüüpi.

EELIS-e andmetel kattuvad Mäepiksa kinnistu eraldiste 1, 2, 3, 4, 14 sanitaarraie alad erinevas ulatuses ning eraldiste 5 ja 6 sanitaarraie alad piirnevad väike-konnakotka elupaigaga (KLO9129609). Raialad eraldistel 5 ja 6 piirnevad väike-konnakotka elupaigaga (KLO9126893). Väike-konnakotkas on Eestis I kaitsekategooriasse ning Euroopa Liidu Linnudirektiivi I lissasse kuuluv liik, kes on Otepää linnuala ja Otepää looduspargi kaitse-eesmärgiks. Väike-konnakotka elupaigad piiritletakse selliselt, et need hõlmaks liigile minimaalselt pesitsusrahuks vajalikku ala, milleks on pesast kuni 300 meetri raadiusesse jääv pesitsemiseks sobiv metsaala. Kuna Eesti väike-konnakotka populatsiooni seisundit võib praeguse arvukuse juures pidada soodsaks ning ohutegurite eest hästi kaitstuks, siis on olemasoleva olukorra säilitamiseks vajalik tagada piisavalt suure elupaiga pikaajaline säilimine, mis loob eelduse liigi arvukuse püsimiseks. Otepää linnuala jääb suures osas Ida-Valgamaa seirealale. Otepää linnuala pikaajaline kaitse-eesmärk on vähemalt 8 väike-konnakotka paari olemasolu. 2024. aastal registreeriti Otepää looduspargis 9 väike-konnakotka paari pesitsus. Seega seisund on soodne, kuid oluline on tagada soodsad pesitsustingimused kõigile teadaolevatele paaridele.

Väike-konnakotka pesapuud asuvad enamasti vanas, üle 70 aasta vanuses puistus ja on üldiselt vanemad ja rinnasdiameetrilt suuremad, kui neid ümbritseva puistu ülejäänud esimese rinde puud. Väike-konnakotka pesa on selles elupaigas teada 2013. aastast. Väike-konnakotka kaitse tegevuskava põhjal ohustab väike-konnakotkaste pesapaikade seisundit peamiselt puistute killustumine lageraietega.

Kavandatud sanitaarraie eraldisel 1 on planeeritud väike-konnakotka elupaigas 0,31 ha suurusel alal 50 tm raiemahuga, eraldisel 2 0,17 ha suurusel alal 15 tm raiemahuga, eraldisel 3 0,47 ha suurusel alal 20 tm raiemahuga, eraldisel 4 0,93 ha suurusel alal 59 tm raiemahuga ja eraldisel 14 0,41 ha suurusel alal 53 tm raiemahuga. Väike-konnakotka elupaik hõlmab 13,5 ha suurust ala, elupaiga sees on moodustatud ringikujuline püsielupaiga sihtkaitsevöönd pindalaga 3,1 ha. Püsielupaiga sihtkaitsevööndis pole majandustegevus ja loodusvarade kasutamine (sh raied) lubatud. Hetkel on elupaiga seisund soodne. Väike-konnakotka elupaiga serva-alal kavandatud sanitaarraietel ei ole väike-konnakotka elupaiga seisundile täiendavat olulist mõju, sest puistu esimene rinne eraldisel 4 säilib ning eraldistel 1, 2, 3, 14 on planeeritavad sanitaarraie alad juba lagedad üksikpuudega alad. Väike-konnakotka elupaigas kavandatakse sanitaarraiet valdavalt aladel, mis on juba lagedad. Vana metsa osakaal piirkonnas ei lange, metsamaastik ei killustu ning maastikuilme ei muutu.

Väike-konnakotka elupaigas on oluline tagada, et linde pesitsusajal ei häirita. Väike-konnakotkad on eriti tundlikud häiringutele pesitsusperioodil. Pesitsemist häirivad peamiselt raietööd pesalähedases metsas. Väike-konnakotka pesitsusaegset häirimist elupaigas on

võimalik vältida, kui raietöid (sh metsamaterjali kokkuvedu) teostada ajavahemikul 1. september kuni 14. märts.

Eraldistel 5, 6 kavandatavad sanitaarraied piirnevad väike-konnakotka elupaigaga (KLO9129609) ja eraldisel 32 kavandatav sanitaarraie piirneb väike-konnakotka elupaigaga (KLO9126893). Väike-konnakotka elupaigast väljaspool, elupaigaga piirnevatel aladel väikesemahulistel sanitaarraietel ei ole väike-konnakotka elupaiga seisundile täiendavat olulist mõju, sest puistute esimene rinne säilib ja metsamaastik ei killustu.

Elustiku mitmekesisus eraldistel 1, 2, 3 ja 14 sanitaarraiega lubatud aladel säilib, kui raie tegemisel jäetakse raielangile hektari kohta alles vähemalt 20 tihumeetrit puid, mida ei koristata ja mis jäävad metsa alatiseks. Alles jäetavad puud valitakse eri puuliikide esimese rinde suurima diameetriga puude hulgast, eelistades kõvalehtpuid, mände ja haabasid, samuti eritunnustega, nagu põlemisjälgede, õõnsuste, tuuleluudade või suurte okstega puid.

Seega ei ole kavandatud raietel olulist mõju väike-konnakotka elupaikade seisundile ja kavandatud raied ei ole vastuolus Otepää linnuala kaitse-eesmärkidega.

Kuna kavandatud raiete mõjualas ja raiealal ei asu muid Otepää linnu- ja loodusala kaitse-eesmärkideks olevaid loodusdirektiivi elupaiku ega liikide elupaiku, siis kavandatud raietegevus Otepää linnu- ja loodusala kaitse-eesmärke ega nimetatud alade terviklikkust ei kahjusta.

Raiealad jäävad jänesekapsa, jänesekapsa-kõdusoo, jänesekapsa-mustika, angervaksa, naadi kasvukohatüüpi, kus raietööd külmunud või kuivalt pinnaselt on võimalik teostada ilma suuremate pinnasekahjustusteta. Metsa kokkuveoteede, laoplatsti, raielankide raidmetest puhastamise viisid ja kord on kehtestatud keskkonnaministri 27.12.2006 määrusega nr 88 „Metsa majandamise eeskiri“. Metsamaterjali kokkuveol järgida poollooduslike koosluste hooldamise üldnõudeid⁴.

3.3.1.3 Mõju kaitstavale loodusobjektile

Sanitaarraied on kavandatud Otepää looduspargi Otepää piiranguvööndis. Mõju looduspargi kaitse eesmärkidele, mis kattuvad Otepää looduspargi loodus- ja linnuala kaitse eesmärkidega, on käsitletud p 3.3.1.2.

Kavandatud raiealal ja selle mõjualas ei ole muid Otepää looduspargi kaitse-eesmärgiks olevaid väärtusi, mida raie mõjutaks.

3.3.2. Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimivate või mõjualas planeeritavate tegevustega

Raied on kooskõlas üldplaneeringuga, Otepää looduspargi kaitse-eeskirjaga, looduskaitse- ja metsaseadusega, eelduslikult olulist mõju ei ole.

⁴ Poollooduslike koosluste hooldamise kohta on võimalik leida infot Keskkonnaameti lehel, maahoolduse büroo alajaotuses aadressil <https://keskkonnaamet.ee/elusloodus-looduskaitse/looduskaitse/parandniitude-hooldamine>

3.3.3. Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused

Kavandatud raiete puhul on asjakohased alljärgnevad üldreeglid:

Suuremate pinnasekahjustusteta on võimalik raietöid (sh. puidu kokkuvedu) teha külmunud või kuivalt pinnaselt.

Looduskaitseeaduse § 55-st tulenevalt on raiete tegemisel tingimuseks ajaline piirang teostada tööd väljaspool lindude pesitsusaega.

Otepää looduspargi kaitse-eeskirja § 16 lg 5 tulenevalt tuleb raiete tegemisel metsamaal, välja arvatud hall-lepikutes, säilitada puistu liikide ja vanuse mitmekesisus. Selleks tuleb jätta raielangile hektari kohta alles vähemalt 20 tihumeetrit puid, mida ei koristata ja mis jäävad metsa alaliseks. Elustiku mitmekesisuse tagamiseks alles jäetavad puud valitakse eri puuliikide esimese rinde suurima diameetriga puude hulgast, eelistades kõvalehtpuid, mände ja haabasid, samuti eritunnustega, nagu põlemisjälgede, õõnsuste, tuuleluudade või suurte okstega puid.

Töökohas peab olema varustus reostuse eemaldamiseks.

3.4. Eelhinnangu järeldus

Kavandatud sanitaarraietel ei ole olulist mõju välisõhu kvaliteedile, maavaradele (maardlad), pinnasele, põhja- ja pinnaveele, kaitstavatele loodusobjektidele ega kultuuripärandile ning tegevus ei kahjusta inimeste tervist, heaolu ega vara. Mõjud Natura 2000 võrgustiku aladele on välistatud, rakendades projekti osana looduskaitseeaduse § 55 lg-st 6 tulenevaid tööde tegemisel kohustuseks võetud meetmeid. Keskkonnamõju hindamise algatamine ei ole vajalik, sest:

1. On välistatud, et tegevus avaldab ebasoodsat mõju Otepää loodus- ja linnualade, mis kuuluvad Natura 2000 alade võrgustikku, kaitse-eesmärkidele ja alade terviklikkusele.
2. Kavandatava tegevusega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhu saastatuse osas, vibratsioon eeldatavalt puudub. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.
3. Kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariolukordi või suurõnnetusi.
4. Tööde tegemisel keskkonnakaitseõuetele vastavalt on avariolukordade esinemine vähetõenäoline.

4. ÄRAKUULAMINE

Asjaomased asutused on loetletud KeHJS §-s 2³. Keskkonnamõju eelhindamise otsus avalikustatakse 14 päeva jooksul otsuse tegemisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (AT).

Eelhinnangu koostaja:

Henri Heimola

metsahoiu vanemspetsialist

Metsaosakond